

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland
Youtube: [klik hier](#)

Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk, Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Natuurvereniging KNNV

Nieuwsbrief 258 3 september 2024

VOORUITBLIK

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Natuurlijk Delfland heeft een erelid

Op de ledenvergadering van 31 augustus heeft Geert van Poelgeest dit erelidmaatschap gekregen; als dank voor de vele en langdurige diensten die hij als bestuurslid en met name voorzitter van de vereniging heeft verricht. Op de foto krijgt hij een krans van Rietje Adriaanse en zij leest een gedicht voor, beide zelf gemaakt. Lees ook het verslag in de rubriek Terugblik. Foto: Aad van Uffelen

Marian Barendtszen heeft een nacht in het ziekenhuis gelegen zij heeft een nieuwe (halve) knie gekregen. Als je haar een kaartje wil sturen? Vraag haar adres aan via natuurlijkdelfland@knnv.nl

DOE IETS VOOR DE NATUUR - het is makkelijker dan je denkt –

Een serie van 12 tips die we iedere week publiceren.

Veel gemeenten bieden hun inwoners een gratis boom aan. Kijk wat bij jouw gemeente de mogelijkheden zijn.

Jaarthema 2024: Schoner water

Soort van het seizoen Zomer: Watergentiaan en zweefvliegen

Kijk in juli tot en met september uit naar deze twee soorten; maak foto's en meld deze via natuurlijkdelfland@knnv.nl; vermeld plek waar je ze gezien hebt.

Wij publiceren deze in onze Nieuwsbrief. Je kan ze ook rechtstreeks bij waarneming.nl melden.

Het Soort van het seizoen is één van de activiteiten in ons jaarthema Schoner water, [klik hier](#) voor de informatiebrief.

1/9, gewone pendelvlieg, Naaldwijk, Aad van Uffelen

3 september, 18.30 – 20.15 uur, kroos scheppen

Verzamelaarsplaats: Firma van Buiten, Thijsseweg 1, 2629 JA Delft.

Help mee om het kroos te scheppen, voor gereedschap wordt gezorgd. Belangstellenden worden uitgenodigd om zich aan te melden via natuurlijkdelfland@knnv.nl.

Samen met bewoners van het AZC worden de sloten van kroos ontdaan.

4 september, 10.00 – 12.00 uur, natuurcafé Sprinkhanen, Melarium

Het natuurcafé is niet zomaar een café. Het is een plek waar liefhebbers van de natuur samenkomen. Onder het genot van een kopje koffie of thee, kun je hier over ervaren en er over leren. Kom naar het Natuurcentrum Het Melarium in het Akerdijkse bos in Delft.

Gebruik bij [navigatie](#), [Symbiobrug](#), [Thijsseweg](#), [Delft](#).

5 september 15.00 en 16.00 uur, omroep Wetering interview met Geert van Poelgeest over de fietsexcursie watergentiaan

Het interview wordt uitgezonden in het programma "Delft en de Regio" via de frequenties van Omroep Delft. www.omroepdelft.nl

Op een later moment wordt het interview ook nog uitgezonden in het programma De Late Avond, een gezamenlijk project van 13 lokale omroepen in deze regio. (www.delateavond.nl)

7 september 10.00 – 12.00 uur Natuurcafé over de Landtong van Rozenburg, Natuurcentrum de Boshoeek in Schiedam, gastspreker is Wim van Vliet.

Natuurlijk Waterweg-Noord KNNV organiseert een Natuurcafé in het Natuurcentrum de Boshoeek, Bospad 3, 3121 CL Schiedam

De Landtong Rozenburg is een natuurgebied en ligt op het voormalige eiland Rozenburg. Het is een smal schiereiland van 160 ha en is ongeveer tien kilometer lang. Door het eiland aan spontane landsontwikkeling over te laten is er prachtig gebied ontstaan. Op het eiland leven o.a. grote grazers en trekvogels rusten daar vaak uit tijdens hun lange tocht. Ook langs de oevers is er veel te zien. Er groeien schelpen en waterplanten doordat afwisselend zoet en zout water wordt aangevoerd door de getijden werking. Er schijnt zelfs een steur van 6 meter lang te zijn gespot, maar ook zalm en palingen. Bij eb liggen vaak rustende zeehonden op de droge slobplaten. Iedereen is welkom en de toegang is gratis.

7 september, 13.00 – 15.00, excursie op zoek naar watergentiaan

Tijdens een ontspannen fietstocht wordt er naar de waterplant de watergentiaan gezocht. Regelmatig zal er ook gestopt worden om de plant te bekijken. Deze drijvende waterplant met gele bloemen komt in sloten voor maar niet in kanalen.

Belangstellenden die mee willen fietsen worden uitgenodigd om zich aan te melden via medewerkernatuurlijkdelfland@gmail.com; er kunnen maximaal 15 personen mee. Het start- en eindpunt zijn in Delft Zuid. De fietstocht zal door Midden-Delfland gaan. Er zijn geen kosten aan deze excursie verbonden.

Tijdens deze fietstocht zal ook het landschap van Midden-Delfland ervaren worden, de sloten, de weilanden en de overweldigende hemel die dit alles omsluiten. De watergentiaan komt de laatste jaren in Delfland minder voor. Wellicht hebben de dikke modderlaag daarmee te maken. De aanleiding om deze excursie te organiseren is dat de watergentiaan dit kwartaal ons soort van het seizoen is. Vraag

onze informatiebrief voor het soort van het seizoen aan. Hierin wordt naast de watertentiaan ook het tweede soort van het seizoen (zweefvliegen) beschreven. In deze brief worden de volgende vragen beantwoord: Hoe herken je deze soorten? Waar leven ze?

10 september, 14.00 – 16.00 uur, bestuursvergadering in het Melarium, Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Als je de agenda wilt ontvangen? Stuur een email aan natuurlijkdelfland@knnv.nl

10 september, 18.00 – 20.00 uur, kroos scheppen

Verzamelpaats: Firma van Buiten, Thijsseweg 1, 2629 JA Delft.

Help mee om het kroos te scheppen, voor gereedschap wordt gezorgd. Belangstellenden worden uitgenodigd om zich aan te melden via natuurlijkdelfland@knnv.nl.

Samen met bewoners van het AZC worden de sloten van kroos ontdaan.

10 september, 19.30 – 20.30 uur, inventarisatie vissen, Tanthofkade

Verzamelen: Tanthofkade ter hoogte Bosdierenpad Delft

Een Team van Natuurlijk Delfland voor onderzoek, educatie en bescherming van vissen. Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben, wel verwachten we een actieve deelname.

Belangstellenden die kennis willen maken met het Team worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen. Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist.

Opgeven is verplicht en vraag de locatie aan via vissen@delfland.knnv.nl

11 september 14.15 uur – 16.15 uur, excursie schelpen en aanspoelsels

Tussen Monster en Ter Heijde zoeken naar schelpen en aanspoelsels op het Groene strand Zandmotor. Na afloop bekijken en bespreken we de vondsten met elkaar bij een strandtent. Het is gezellig en leerzaam om met elkaar langs het strand te zoeken naar wat er ligt, het is elke keer weer een verrassing. De vondsten geven inzicht in de kwaliteit en veranderingen van het zeeleven. Na afloop drinken we wat, voor eigen kosten. Opgeven bij medewerkernatuurlijkdelfland@gmail.com

De Zandmotor is een plek die wereldwijd de aandacht trekt door de kunstmatige uitbreiding van een stuk kust en de natuurlijke ontwikkeling die er plaatsvindt.

Het Zuid-Hollands Landschap beheert de Zandmotor, de gemeente Westland maakt activiteiten mede mogelijk en Natuurlijk Delfland coördineert en organiseert de nodige activiteiten rond de Zandmotor Groene Strand.

Deze activiteit is een onderdeel van het landelijke Strandaanspoelsel Monitoring Project (SMP) dat door stichting Anemoon wordt gecoördineerd.

Vanaf 14 september, PUUR genieten van de polder van Midden Delfland

De polder van Midden-Delfland is niet zomaar een polder. Het is een Bijzonder Provinciaal Landschap. Deze status geeft het belang aan van het open en groen houden van dit waardevolle, agrarische en cultuurhistorische veenweidelandschap tussen de steden. Het is ook een oase van rust en stilte. Iets waarvan het belang in onze drukke wereld weleens vergeten wordt. De komende weken is er recreatief van alles te doen in het gebied. We nodigen je dan ook van harte uit om het gebied te bezoeken en de waarde ervan te ontdekken. We helpen je op weg met 8 fijne tips, [klik hier](#)

Iedere donderdag, 11.05 uur, omroep Delft

Geert beantwoordt vragen over Natuurlijk Delfland. Luister mee [klik hier](#)

Week 36, reuzenberenklauwbrigades

De RBB's zijn in zomerrust

Waar is Natuurlijk Delfland actief?

Natuurlijk Delfland heeft een groot werkgebied. Sommige dingen doen we overal, maar andere ook bij jou om de hoek.

[Klik hier](#) dan zie je waar we actief zijn

Als je nieuwsgierig naar de volgende activiteiten

Kijk in ons agenda [klik hier](#)

Tuintip

Snoei je haag voor de laatste keer.

Sterrenhemel

woensdag 4 september

00.16: Jupiter staat op een hoogte van 30° boven de oostelijke horizon. De Zon staat 27° onder de horizon en het is goed donker. Voor het waarnemen van de manen van Jupiter is een stabiele verrekijker voldoende

donderdag 5 september

04.30: Mercurius staat op een afstand van 18°03' ten westen van de Zon, beweegt voor de Zon uit en komt 's ochtends voor de Zon op. De helderheid van de binnenplaneet is -0,3m, hij is voor 46% verlicht en zijn schijnbare diameter is 7,2". Mercurius komt 01.43 uur voor de Zon op

(om 05:16 uur). Wanneer 's ochtends de burgerlijke schemering begint (om 06.23 uur) is Mercurius 9° boven de oostelijke horizon te vinden.

05.51: Jupiter staat op een hoogte van 52° boven de horizon, in het zuidoosten en de planeet is gemakkelijk te vinden.

20:31: Eerste maansikkel Vanavond kunnen we, onder gunstige omstandigheden, de eerste maansikkel zien na de afgelopen Nieuwe Maan. Het is 2,7 dagen na Nieuwe Maan; de Maan is wassend en voor 6,4% verlicht. De schijnbare breedte van de maansikkel bedraagt 1,9' en is aan het begin van de avond te zien, kort na zonsondergang.

vrijdag 6 september

20.30: De Maan staat op slechts 25' ten zuidwesten van Spica, de helderste ster van het sterrenbeeld Maagd (+1,0m). De twee objecten staan dan boven de westzuidwestelijke horizon, op een hoogte van ongeveer 4°, 33' van elkaar verwijderd. De Maan is voor 12% verlicht.

zondag 8 september

06.35: Saturnus is in oppositie. De planeet staat nu tegenover de Zon aan de hemel, is daardoor de hele nacht zichtbaar en staat bovendien relatief dicht bij de Aarde. Dat laatste zorgt ervoor dat de planeet zowel groot als helder aan de hemel staat. Dit is een ideaal moment om Saturnus waar te nemen. Saturnus is met het blote oog als een heldere "ster" vrij gemakkelijk aan de hemel te vinden. Al met een verrekijker op een statief zijn de beroemde ringen van de reuzenplaneet te onderscheiden.

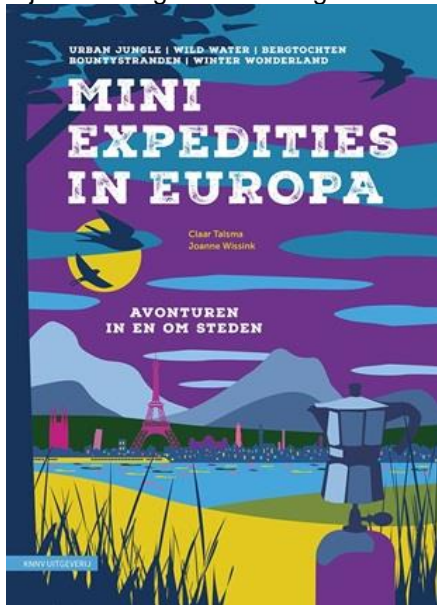
maandag 9 september

06.30: Mercurius staat 29' ten noorden van Regulus, de helderste ster van het sterrenbeeld Leeuw (+1,4m). Het tweetal staat dan boven de oostelijke horizon, op een hoogte van ongeveer 9°, op een onderlinge afstand van 32'.

20.45: De Maan staat 44' ten zuiden van Antares, de helderste ster van het sterrenbeeld Schorpioen (+1,0m). De twee objecten staan dan boven de zuidzuidwestelijke horizon, op een hoogte van ongeveer 7°, op een afstand van 3,0° van elkaar. De Maan is voor 45% verlicht.

Groene winkel

Onder andere het verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl

Mini Expedities in Europa -Avonturen in en om steden door: Claar Talsma & Joanne Wissink, prijs € 26,95

Een inspiratieboek voor stedentrips, natuur en treinreizen in Europa. Een stedentrip combineren met een avontuurlijke tocht door de natuur. Het lijkt misschien ongebruikelijk, maar als je met de trein reist is het juist logisch. Op de treinreis van huis naar de bergen moet je ongetwijfeld overstappen in een stad. Tijdens je citytrip is er vast een moment dat je verlangt naar strand en een duik in het water.

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

Nb. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren niet worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. We zullen dus alleen de waarneming in de Nieuwsbrief opnemen.

Aanvulling op Nieuwsbrief 256, Waarneming 25/8, maïsveld aan de Rijnweg, Peet Kleer is in Monster

4/8, een **sperwer** in onze kas, Ypenburg, Den Haag, Tanja Verbeeten en Peter Jasperse

23/8, zeldzame **moshommel**, Annie M.G. Schmidtpark, Lansingerland, Dominic Dijkshoorn

koekoekshommel", Dominic Dijkshoorn

26/8, "Ik heb maandag bij de Poldervaart een voor Nederland uitgestorven gewaande hommel herontdekt: de **lichte**

27/8, **brugspin** (Iaranoides), Bart Hendriks, Delfgauw

28/8, **lambertsnoot** (links), **kerspruim** (rechts), Heemtuin Delftse Hout, Lia Claus

28/8, jonge **slakken** in wording, Anneke van Swieten

28/8, dit zag ik tijdens mijn avondwandeling. Die hele heg is van plastic. Stom eh?, Roland Bouman op X

29/8, dode **huisspitsmuis**, Kwarteltuin, Delft, Johan van 't Hart (foto Huub van 't Hart)

29/8, **hazelnootboorder** (larve), Aukje Gjaltema

De hazelnotentijd is begonnen, maar tussen de eerste noten die vallen zitten veel lege, en veel met larven van de hazelnootboorder. Noten met een gaatje erin, waardoor de larve er uit is gekropen heeft iedereen waarschijnlijk wel eens gezien, maar nu voor het eerst heb ik daadwerkelijk een larve eruit zien komen. Met wurmen en wringen komt hij stukje bij beetje verder. Hij was al halverwege toen ik het zag, dus ik heb alleen het laatste stukje meegemaakt tot hij er helemaal uit was, maar het is hem gelukt. (Normaal gesproken kruipen ze vervolgens weg in de grond, maar in huis gaat dat wat lastig. Mijn kat heeft zich over hem ontfermd...)

29/8, **landkaartje** (zomervorm), Bernadette Stofregen

30/8, **goudoogje**, larve van **groene gaasvlieg**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart

30/8, **kogelhoutskoolzwam** op ogenschijnlijk gezonde **es**, Winkelcentrum Dasstraat, Delft, Huub van 't Hart.

30/8, **Aziatisch lieveheersbeestje** (larve), Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart.

31/8 **zuidelijke citroenkorst**, Oostsingel, Delft, Patrick Ehlert

Ook bij korstmossen is klimaatverandering zichtbaar. Zo wordt de **zuidelijke citroenkorst** steeds vaker gevonden, ook in onze regio. Kenmerkend voor dit korstmos is het witte thallus in combinatie met blauwgrijze vlekjes (soralen) en vaak ook rode vruchtlichamen (apothecia) met lichtere rand. Met apothecia onmiskenbaar, maar zonder kan deze op de **witte citroenkorst** lijken. Vooral te vinden op oude bakstenen muurtjes

31/8 **lindenspitskop**, Oostplantsoen, Delft, Patrick Ehlert

De lindenspitskop is een tamelijk zeldzame wants die door klimaatverandering vanuit het Middellandse zeegebied naar het noorden oprukt. In 2008 was de eerste waarneming in Nederland, maar door de zachter wordende winters wordt deze steeds vaker gezien. Zoals de naam al zegt, vooral te vinden op lindebomen.

31/8, sloot Beatrixlaan (Westzijde), Delft, Freek Boon

1/9, **atalanta**, Naaldwijk, Aad van Uffelen

1/9, **bruinrode heidelibelle**, Naaldwijk, Aad van Uffelen

1/9, **gehakelde aurelia**, Naaldwijk, Aad van Uffelen

1/9, **kroosvlindertje**, Naaldwijk, Aad van Uffelen

1/9, **klein koolwitje**, Naaldwijk, Aad van Uffelen

20 augustus, wilde orchideeën weggemaaid, Steenenburgweg, 's-Gravenzande

Nu zijn alle wilde orchideeën planten, in het zaad, weggemaaid door de kanten maaier. Is dit volgens beleid?

29 augustus, Jaarthema 2025 Meer leven na de dood

Ik heb net een waarneming gestuurd van een dode huisspitsmuis. Ik ging nog even kijken en zag dat het lijk druk bezocht wordt door de **groene vleesvlieg**. Zie foto Huub van 't Hart bij waarneming 29/8. Ik moest denken aan het te kiezen Jaarthema 2025 Meer leven na de dood' voor Natuurlijk Delfland. Ik vond de foto wel een bijzonder voorbeeld van dat Jaarhema.

Jos op pad, week 35, Jos van Koppen

Op het ILSY-plantsoen zag ik op 21 augustus tot mijn stomme verbazing nog 'midden op de dag' rond 4 uur een **egel** op de stoepwand van het parkeerterrein.

En Vlak daarna achter het hekwerk van het bedrijventerrein een **haas** die het hazenpad koos voordat ik hem/haar kon fotograferen.

Verder is het aantal **sachembijenoliekevers** naast het Van Weerden Poelmanpad onder het viaduct over de A13 ook toegenomen. Laatste waarneming: ongeveer 30 ex.

TERUGBLIK: Activiteiten

Nieuws van Watergat 1

Raad van State heropent onderzoek Duinvallei Watergat in Monster

De strijd om Duinvallei Watergat in Monster krijgt een nieuw hoofdstuk. Op 5 augustus stonden Natuurlijk Delfland, tezamen met Bewonersgroep Monster-Noord tegenover OWBZ en de gemeente bij de Raad van State. Natuurlijk Delfland en de Bewonersgroep willen Watergat inrichten als een natuurgebied, als een buffer naast het kwetsbare Solleveld, een Natura-2000 gebied.

OWBZ wil op dit stukje land luxe huizen bouwen. Dat beide groepen het niet eens met elkaar zijn, is duidelijk, maar merkwaardig is dat OWBZ feiten hardnekkig ontkent. Zo werd tijdens de zitting van de Raad van State door de directeur van OWBZ beweerd, dat in Watergat na de kassensloop geen andere stikstofveroorzakende bedrijvigheid heeft plaatsgevonden. Dat er van 2017 tot 2020 maïs verbouwd werd, werd simpelweg in alle toonaarden ontkend. Nog diezelfde dag kwamen buurtbewoners met foto's op de proppen, waarop duidelijk te zien is dat Watergat jarenlang bebouwd is met maïs door pachter boer Ammerlaan uit Midden-Delfland. Zie foto Natuurlijk Delfland. Er was zelfs nog een krantenartikeltje dat opriep de groei van de maïs te bestuderen. Hoe kan OWBZ, de eigenaar van Watergat, dat ontgaan zijn?

Nu heeft de Raad van State het onderzoek heropent. De Raad heeft aan de gemeente gevraagd hoe het zit? Was er wel of niet sprake van maïsteelt en zo ja, welke consequenties heeft dit?

Nieuws van Watergat 2

Werkzaamheden gestaakt in Watergat vanwege kikkers en padden

Nog een merkwaardig ontkennen van de feiten door OBWZ. Door het plaatsen van schermen in de duinvallei zouden er geen kikkers en padden meer zijn in Watergat, en zeker niet de beschermde rugstreppad. Nu hebben de bewoners van de Rijnweg te maken met wat je een tsunami van rugstreppadden en kikkers kunt noemen. Ze zaten in vrijwel alle tuinen. Je moet oppassen dat je er niet op ging staan! Maar dat ze ook in duinvallei Watergat zelf zaten – ondanks de schermen – bleek op 29 augustus. De firma Berkhout uit Schipluiden was ingehuurd om het gras te maaien en de slootjes schoon te maken. De werkzaamheden moesten echter gestopt worden, omdat grote aantallen kikkers en padden voor de trekker uitsprongen. Zie foto Natuurlijk Delfland van jonge padden op de Rijnweg. Doorgaan met maaien had een bloedblad onder de (beschermde) dieren aangericht. Zie foto Natuurlijk Delfland van de vertrekkende trekker.

Misschien wordt het tijd dat de gemeente gaat erkennen dat Watergat nu al vol leven zit en kan uitgroeien tot een zo broodnodig schitterend natuurgebied in Westland.

Firma Berkhout uit Schipluiden

Jonge padjes

Blauwtongbericht Chilipad en Abtsgaard

Even een update van Patricia: "Op Boomgaard Chilipad hebben we helaas een uitbraak van blauwtong. Het is niet besmettelijk maar wordt overgedragen door knutten (steekvliegjes). Een Ouessant-ramlam heeft het helaas niet gehaald, een aantal oien vertonen symptomen. Die krijgen extra zorg.

Gisteravond heb ik de vier ootjes op Abtsgaard gecheckt en geen symptomen gezien. 🙏🍀🐏. Volgens fokkers zijn de Ouessants als halfwild schapenras wat beter bestand tegen blauwtong, maar de rammen niet." Zie foto Patricia Balzer van oilam Bellefleur op Boomgaard Chilipad van 14 april 2024.

26 aug.: Platform Groen Delft bijeen

Het Platform bestaat uit natuurorganisaties die met de gemeente Delft overleggen over groenblauwe onderwerpen. Dit keer was ecooloog Ronakd Bakkum van het Hoogheemraadschap van Delfland voor het eerst aanwezig. Besproken zijn o.a. de Uitvoeringsagenda gemeentelijke Visie Groen en Biodiversiteit, klimijzers voor padden in de put, inpassing trafo Kerkpolderweg, kappen bos Thijsseweg i.v.m. BlueBirds, baggeren HHD van de Lepelaarsplas en een groot project van Stichting DelftBloeit om schoolpleinen te vergroenen.

27 augustus, kennismaking met Daan van der Sluis, nieuwe ecooloog Midden-Delfland

Geert, Ondine en Huub hebben met Daan van der Sluis (zie foto) gesproken over de kansen voor meer biodiversiteit in de gemeente.

Hij kreeg ook een overzicht van de werkzaamheden van Natuurlijk Delfland in Midden-Delfland. Afsproken is om in elk geval nauw samen te werken.

27 augustus, voorbereiding zitting Raad van State: beroep Pasgeld West

Onafhankelijk adviseur van de Raad van State, Jacco Schuurman, was op bezoek bij Annelien en Huub om toelichting te krijgen op het beroep van Natuurlijk Delfland en Pasgeld Natuurlijk tegen het Bestemmingsplan Pasgeld West Rijswijk. Alle beroepsgronden zijn besproken. Zie foto van de te kappen bomen Lange Kleiweg met het jaarrond beschermde ransuilnest Huub van 't Hart.

27 aug. Werkgroep Groen en Wonen BHTD

In de werkgroep van Bewonersvereniging Heel Tanthof zijn een aantal groen- en wonenonderwerpen besproken. Belangrijkste is de Visie Delft Campus. Eerder was er sprake van 900 woningen langs de Tanthofdreef. Dat worden er nu 1400. Eerder was er sprake van een hoogte van 70 meter. Dat worden er nu 100 meter, evenhoog als de Nieuwe Kerk(!). De aankondiging spreekt wel over een "groene inpassing", maar niet duidelijk is hoe die er hier uit moet gaan zien. Zie foto Huub van 't Hart werkzaamheden spoorverdubbeling op Hoogspanningspad. Er is nauwelijks ruimte. Daarnaast hebben

we gesproken over het project Abtswoudsepark Biodivers. Vertraging is opgetreden door vertrek gemeentelijk ambtenaar. De stadsecoloog wil toch graag op Boomfeestdag 20 november bomen planten.

27 augustus, verslag kroos scheppen, Melarium

Deze maandagavond is er door leden van Natuurlijk Delfland en bewoners van het AZC Manderspark hard gewerkt om alle berenklauwen te verwijderen. En tussen door werd er ook wat geoeft met het spreken van Nederlands. Kortom een zeer zinvolle bezigheid.

Nu het reuzenberenklauw seizoen is afgelopen, zijn we begonnen met kroos scheppen in de kleine slotjes rond het Melarium.

Doel: biodiversiteit verbeteren, betere plek voor vissen en

andere waterdieren.

28 aug, 19.00 - 21.00 uur RBB Pijnacker Biesland

Eerste jaars

en tweede jaars planten

We kennen geen zomerreces en gaat door met de strijd tegen de reuzenberenklauwen. Er verschenen vier brigadisten op het appel en zijn de eerstejaars planten uitgestoken achter de geluidsschermen van de A13. Er staan er zoveel dat het net peentjes oogsten is. Na goed steken kan een heel bosje reuzenberenklauwen uitgetrokken worden. Ton Langeveld

30 augustus, 10. 12.00 uur, bijeneiland Kinderboerderij Tanthof

We zijn vandaag begonnen in het plantvak bij de entree waar we gewied hebben en de kantstenen weer grasvrij zijn gemaakt. In de app van de vrijwilligers van de Kinderboerderij werd een overbodig geworden grasje aangeboden. Ik heb daar op gereageerd en kon het grasje vandaag in ontvangst nemen. Het bleek echter niet om een grasje te gaan maar om een stevige kluit! Deze hebben we gepoot in een lege hoek van het entreevak en de daar uitgezaaide wilde marjolein hebben we een

nieuw plekje gegeven in het zuidvak-oost op het Bijeneiland.

Studenten helpen riet verwijderen

gedoneerd gras gepoot in entreevak

Deze week zijn de nieuwe eerstejaars studenten van de TU Delft aan hun maatschappelijke stage begonnen en gisteren kwam een groot aantal van hen naar de Kinderboerderij. Verspreid over het hele terrein hebben ze allerlei klussen aangepakt. Mij zijn twee studentes toegewezen om te helpen met het rietvrij maken van het pleintje op het Bijeneiland waar de picknicktafel staat. Na ze te hebben uitgelegd wat de bedoeling is zijn we met z'n drieën aan de slag gegaan, met als resultaat dat na dik anderhalf uur het pleintje zo goed als riet-vrij was, waar we erg blij mee zijn! Wij kunnen ons dus voorlopig concentreren op de planten op het eiland.

31 augustus, ledenvergadering met een speciaal feestelijk tintje, 't Woudt

Wat was het geweldig om bijna 60 Natuurlijk Delfland leden in koffiehuis de Hooiberg te mogen verwelkomen bij onze ledenvergadering van afgelopen zaterdag. Dat zoveel mensen aan de oproep gehoor hebben gegeven om deel te nemen kwam natuurlijk door het feestelijke tintje.

Tijdens de korte vergadering werd een voorstel tot wijziging van de statuten besproken. Dit punt komt terug in de jaarvergadering van 2025. Er werd met applaus ingestemd met het voorstel van het bestuur om Geert van Poelgeest te benoemen tot erelid van Natuurlijk Delfland.

De vele bijdragen van leden van het eerste uur, in de vorm van verhaaltjes en foto's voor het uitzwaaien van Geert als voorzitter werden goed ontvangen. Ook bijzonder was de aanwezigheid van Johannes Nieboer van de landelijke KNNV, die Geert ook al lang kent en veel over hem wist te vertellen.

De drie leuke excursies, de geweldige locatie en niet te vergeten het fantastische weer maakten de middag/avond tot een nog groter succes. In het komende Veldbericht zal een uitvoeriger verslag worden uitgebracht.

Heb je foto's gemaakt? Stuur de leukste naar ondine-natuurlijk@caiway.net Graag tot een volgende keer! Annemarieke en Ondine.

1 sept.: nieuw wandelpad langs Keenenburgpad

Warmteling heeft het afgesproken nieuwe wandelpad langs het Keenenburgpad aangelegd. Zie foto Huub van 't Hart. Hierdoor kunnen wandelaars hier rustig wandelen zonder hinder van het drukke fietsverkeer. Voor de fietsers ook veel beter. Langs het prachtige, verhoogd asgelegde pad (vanwege natte ondergrond) wordt nog een nieuwe bosrand met bloeiende struiken aangelegd. Bij de bocht in het pad (zie foto) is een nieuwe paddenpoel aangelegd. Bij Mast 14 van de Tennet

380kV-leiding loopt het langs een nieuwe boomaanplant met zitbank en natuurvriendelijke oevers. De zichtbaarheid van Mast 14 zou wel wat minder kunnen door hier bomen voor te zetten. Zie foto Huub van 't Hart. Natuurlijk Delfland zou nog graag knotwilgen langs het pad willen planten voor meer biodiversiteit en windbeschutting voor wandelaars. Ook is aangeboden om die knotwilgen te onderhouden.

Melarium ons clubhuis

Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

[Klik hier](#) voor meer informatie

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen

Ted Kruithof, verwerken van de inzendingen

Piet Makkes, redactie

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

En vele personen die in de bijdragen staan.

Het redactieadres is natuurlijkDelfland@knnv.nl zie ook het briefhoofd.

TIPS

Dode vissen in water bij Wormerland getroffen door 'goudvisherpes'

[Klik hier](#)

Brede oproep tot integrale groennorm: 'Gelijk speelveld voor iedereen'

Gebiedsontwikkelaars, bouwers en organisaties voor natuur en sport pleiten bij kabinet om het programma Groen in en om de Stad te blijven steunen. Meer weten? [Klik hier](#)

Werkt CO2-compensatie en is het de oplossing voor het klimaatprobleem?

En dus: kan je gewoon door blijven vliegen, zo lang je de CO2-uitstoot compenseert?

Het korte antwoord: NEE. Wij leggen uit hoe het zit. [Klik hier](#)

Aanleg Biodiversiteitsstroken bij 20 Glastuinbouwbedrijven: Glastuinbouw Nederland

[Klik hier](#)

Europese Natuurherstelwet van kracht vanaf 14 augustus 2024

[Klik hier](#)

Gooi geen exoot in de sloot

Hoe zit dat nu weer? [Klik hier](#)

Wij helpen je uit te vliegen.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen en te beschermen. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.
Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.